

W. BRUCE CAMERON

**DRUMUL UNUI
CÂINE CĂTRE CASĂ**

Unu

De la început am fost conștientă de existența pisicilor.
Peste tot, numai pisici.

Nu prea le vedeam – aveam ochii deschiși, însă când erau pisicile prin apropiere, nu percepeam decât niște siluete care se tot mișcau prin întuneric. Dar le simțeam miroslul, la fel de clar cum îl simțeam și pe-al mamei mele, în timp ce mă hrăneam, sau pe-al fraților mei, care stăteau lângă mine în timp ce-mi croiam drum ca să ajung la laptele care mă hrănea.

Bineînțeles, nu știam că sunt pisici. Știam că sunt niște făpturi care nu semănau cu noi, prezente în culcușul nostru, dar care nu incercau să se hrănească lângă mine. Mai târziu, când am văzut că erau mici, iuți și suple, mi-am dat seama nu doar că „nu erau câini“, ci că erau un cu totul alt soi de animal.

Trăiam sub o casă răcoroasă și întunecoasă. Pământul emana mirosluri ciudate, vechi. Îmi făcea plăcere să le inhalez, umplându-mi nasul de miresme dense. De deasupra, de pe un tavan din lemn cioplit, pluteau particule de rumeguș prin aer. Acoperișul era atât de mult lăsat în jos, încât de fiecare dată când mama se ridica în scobitura din pământ care ne servea drept culcuș, lăsându-ne singuri pe mine și

pe frații mei –, care scheunam a protest și ne îngheșuiam unii-n ceilalți – coada dreaptă-i ajungea până la căpriori. Nu știam unde mergea mama noastră când pleca, știam doar căt eram de neliniștiți până se întorcea.

Singura sursă de lumină din culcuș venea dintr-o deschizătură pătrată din capăt. Prin acea fereastră spre lume ne veneau miroșuri uluitoare de rece, de ud, de ființe vii, de locuri și lucruri mult mai îmbietoare decât simțeam în culcuș. Dar deși vedeam câte-o pisică dispărând fulgerător prin acea spărtură și ieșind la aer sau revenind din vreun loc necunoscut, mama mă împingea mereu înapoi când încercam să plec și eu.

Pe măsură ce prindeam putere în picioare și vederea mi se ascuțea, mă jucam cu pisoii la fel cum mă jucam și cu frații mei. Adesea puneam ochii pe aceeași familie de pisici care stătea prin colțurile din spate ale adăpostului nostru comun. Doi dintre pisoi erau deosebit de prietenoși, iar mama lor mă lingea din când în când. În capul meu, ea era Mama Pisi.

După o bucată de vreme petrecută cu micile feline, mama mea venea și mă lua înapoi, apucându-mă de cefă și scoțându-mă din grămadă de pisoi. Frații mei mă adulmecau cu toții, suspiciosi, când mama îmi dădea drumul lângă ei. Din reacțiile lor îmi dădeam seama că nu-i deranjadam de pisici ce rămăsese pe mine.

Aceasta era viața mea distractivă și minunată, și n-aveam niciun motiv să bănuiesc că avea să se schimbe.

* * *

Mă hrăneam, moleșită, ascultând scheunatul fraților și surorilor mele, care făceau la fel, când, deodată, mama mea a sărit în picioare. Mișcările ei au fost atât de bruste, încât picioarele mi s-au ridicat de la pământ înainte să dau drumul mamelonului.

Am știut imediat că se întâmpla ceva rău.

Panica a început să se răspândească prin culcuș, trecând de la o pisică la alta, ca o briză. Alergau nebunește spre partea din spate a adăpostului. Mamele-și cărau puii care miorlăiau, apucându-i de cefă. Eu și frații mei am pornit în goană spre mama noastră, scheunând după ea, speriați de faptul că și ea era speriată.

Raze puternice de lumină au trecut peste noi, făcându-mi ochii să mă usture. Veneau din acea văgăună, la fel ca sunetele:

– Iisuse! Sunt sute de măte în spațiul astă ingust de aici!

Nu am simțit cine scotea sunetele astea, și nu știam de ce se umpluse culcușul de lumini ce pălpăiau. Miroșul unei creaturi cu totul diferite a venit spre mine dinspre deschizătură. Eram în pericol, iar acele creaturi nevăzute reprezentau pericolul. Mama a găfăit, ferindu-și capul, dând înapoi, iar noi ne-am străduit cât de mult am putut să mergem după ea, implorând-o cu glasurile noastre să nu ne părăsească.

– Ia să văd. Hristoase, ia te uită câte sunt!

– O să avem o problemă?

– Cum naiba să n-avem o problemă?

– Și ce vrei să facem?

– Trebuie să sunăm la exterminator.

Am reușit să percep o diferență de nuanță și ton între cele două sunete, deși nu eram sigură ce însemna.

– Dar nu putem să le otrăvим noi?

– Ai ceva în camion?

– Nu, dar pot să mă duc să iau.

Mama refuza în continuare să ne dea alinare de la mameleanele ei.

Mușchii ii erau încordați, urechile date pe spate, atenția ii era concentrată asupra sursei sunetelor. Voiam să sug, ca să știu că suntem în siguranță.

– Păi, dacă facem asta, o să avem tot cartierul plin de pisici moarte. Sunt prea multe. Dacă vorbeam de una sau două, era în regulă, dar aici e o întreagă colonie de măte.

– Ai vrut să terminăm demoul până la sfârșit de iunie. Așa n-o să avem prea mult timp să scăpăm de ele.

– Ia uite, vezi bolurile alea? Cineva a hrănit drăcoveniile astea. Luminile au devenit mai slabe, adunându-se la un loc într-un punct incandescent de pe podea, chiar în interiorul văgăunii.

- Mda, păi, foarte tare, ce să zic. Ce au, măi, frate, oamenii ăştia?
- Vrei să încerc să aflu cine a fost?
- Nuu. Când dispar mâtele, dispare și problema. Sun eu pe cineva.

Luminile iscoditoare au mai pălpăit o dată peste tot, apoi s-au stins. Am auzit pământul cum se mișca și pași greoi, clari, mult mai zgomotoși decât pașii silențioși ai pisicilor. Încet, creaturile noi s-au îndepărtat de ascunzătoare, iar pisoi și-au reluat jocul fericiti. Mi-am luat porția de lapte alături de frații mei, apoi m-am dus să-i văd pe pisoi Mamei Pisi.

Ca de obicei, când lumina zilei care pătrundea prin orificiul pătrat începea să dispară, pisicile adulte ieșeau toate afară, iar noaptea le auzeam umblând, și uneori simteam miroslul săngelui de animale mici pe care le omorau și le aduceau puilor lor.

Când mama vâna, nu mergea mai departe de bolurile mari cu hrană uscată care erau puse chiar în orificiul pătrat. Simteam miroslul mâncării din respirația ei, de pește, plante și carne, și am început să mă întreb ce gust ar avea.

Lucrul care ne făcuse să intrăm în panică, orice ar fi fost, încetase.

* * *

Mă jucam cu pisoi neobosiți ai Mamei Pisi când lumea noastră s-a rupt în bucăți. De data asta, lumina nu era o singură rază, era o explozie care făcea totul să strălucească.

Pisicile s-au imprăștiat îngrozite. Eu am încremenit. Nu eram sigură ce să fac.

- Pregătește plasele; când fug, o să fugă toate odată!
- Un sunet din afara orificiului.
- Suntem gata!

Trei ființe mari s-au strecut în urma luminii. Au fost primii oameni pe care i-am văzut vreodată, dar mi-am dat seama că mai simțisem miroslul oamenilor – doar că nu reușisem să văd niciodată cum arătau. Am simțit înlăuntrul meu o scânteie aprinzându-se, de parcă i-aș fi recunoscut – m-am simțit atrasă de ei, în mod ciudat. Am vrut să alerg spre ei în timp ce se tărau înainte în culcuș. Dar faptul că pisicile erau atât de alarmate încât o luaseră razna m-a ținut încremenită.

- Am prins unul.
- Un motan a scuipat și a miorlăit.
- Iisuse!
- Ai grija, c-ai scăpat două!
- Ei, pe toți dracii! a venit un răspuns de afară.

Am fost desprățită de mama și am încercat să-i disting miroslul pe lângă cel al pisicilor. Apoi m-am lăsat moale când am simțit niște dinți ascuțiti în ceafă. Mama Pisi m-a târât înapoi, în adâncul umbrelor, spre un loc în care peretele din piatră era desprățit de o crăpătură mare. S-a înghesuit prin crăpătură, într-un spațiu mic, strâmt, și m-a pus jos, lângă pisoi ei, ghemuindu-se lângă noi. Pisoi tăceau mâlc, așa cum făcea și Mama Pisi. M-am întins lângă ei în intuneric, ascultând oamenii cum strigau unul la altul.

- Sunt și căetuși aici!
- Tu mă iezi peste picior? Bă, prinde-l pe ăla!
- Iisuse, ce repede se mișcă.
- Hai, pisi-pisi, nu-ți facem nimic.
- Uite căteaua.
- Vezi că-i foarte speriată. Ai grija să nu te muște.
- E-n regulă. O să fii bine, fetițo! Haide!
- Gunter n-a zis nimic de câini.
- N-a zis nimic nici de faptul că ar fi atâtea mâte, în pana mea.
- Măi, voi le prindeți cu plasele alea, acolo, afară?
- E greu ca toți dracii! A strigat cineva de afară.
- Haide, cuțu! Fir-ar! Aveți grija! Vine căteaua!
- Iisuse! Bun. Am prins câinele! a strigat vocea de afară.

Respect pentru oameni și căini

- Hai, cuțu, hai, cuțu! Ce mici sunți!
 - Și e mai ușor cu ei decât cu afurisitele alea de măte, asta-i sigur.
 Am auzit aceste zgomote fără să înțelegem ce anume însemnau. Puțină lumină a ajuns în spațiul nostru din spatele peretelui, trecând prin crăpătură, dar mirosurile oamenilor nu s-au apropiat de noi. Amestecul de miros de felină și de teamă s-a pierdut în aer, la fel ca sunetele.

În cele din urmă, am adormit.

* * *

Când m-am trezit, mama mea dispăruse. Frații mei dispăruseră. Scobitura din pământ unde ne născuseră și unde mama avusesese grija de noi încă purta mirosul familiei noastre, dar sentimentul de gol care m-a copleșit când am adulmecat după mama mi-a provocat un scâncet, un suspin din gâtlej, pe care n-am reușit să mi-l înăbuș.

Nu înțelegeam ce se întâmplase, dar singurele pisici care mai rămăseseră în spațiul nostru erau Mama Pisi și pisoi ei. Agitată, căutând răspunsuri și consolare, m-am dus la ea, plângând de teamă. Își adusese pisoi de după zid și-i adunase pe pătrățelul din stofă pe care eu îl credeam casa lor. Mama Pisi m-a examinat cu grija cu nasul ei negru. Apoi s-a ghemuit în jurul meu, întinzându-se, iar eu m-am luat după mirosul ei și am început să sug. Senzația de pe limba mea era nouă și ciudată, dar eu tânjeam după căldură și după hrană, și m-am hrănит cu recunoștință. După câteva minute, pisoi ei mi s-au alăturat.

* * *

În dimineață următoare s-au întors câțiva dintre motani. S-au apropiat de Mama Pisi, care a scuipat ca să-i avertizeze, apoi s-au întors în zona lor, ca să doarmă.

Mai târziu, după ce lumina din gaură fusese în cea mai strălucitoare formă a ei și apoi începuse să slăbească, am simțit izul unui alt om, unul diferit. Acum că puteam face deosebirea, mi-am dat seama că mai avusesem acel miros în nas.

- Pisi? Pisi?

Mama Pisi ne-a lăsat pe neașteptate pe pătratul nostru din stofă. Senzația bruscă, rece și ciudată, care a venit odată cu plecarea ei, ne-a socat pe toți, și ne-am întors unii spre ceilalți, căutând alinare, îngheșuindu-ne într-o grămadă alcătuită din pisoi și-o cătelușă. O vedeam în timp ce se aprobia de scobitura, dar nu a înaintat până să ajungă cu totul la ea – doar a rămas pe loc, în lumina slabă. Motanii erau în alertă, dar nu au urmat-o spre om.

- Tu ești singura care-a rămas? Nu știu ce s-a întâmplat, n-am fost aici să văd, dar am văzut urme în pământ, deci știu că au fost niște camioane. Le-au luat pe toate celelalte pisici?

Omul s-a târât prin scobitura, blocând pentru moment lumina. Era mascul – puteam simți după miros, deși aveam să invăț abia mai târziu care era diferența dintre bărbat și femeie. Părea un pic mai mare decât primii oameni pe care-i văzusem.

Din nou, m-am simțit atrasă de acea creațură deosebită, Tânjind după ceva ce nu puteam explica. Dar amintirea groazei din ziua trecută m-a ținut lângă frații mei pisoi.

- Bun, v-am văzut. Salut, cum ați scăpat? și v-au mai luat și bolurile. Fain.

S-a auzit un foșnet, iar un miros delicios de mâncare a început să plutească prin aer.

- Ia uite, ceva pentru voi. Mă duc să aduc un bol. și puțină apă.

Imediat ce a plecat el, pisicile au năvălit, hrănindu-se cu lăcomie din orice ar fi fost vărsat pe pământ.

Am simțit aceeași persoană apropiindu-se mai repede decât o simțiseră pisicile, de parcă ele nu mai erau în stare să-i identifice mirosul, pe măsură ce devinea mai puternic. Dar mascului au reacționat cu toții când el a apărut din nou la ascunzătoare, fugind înapoi în colț. Numai Mama Pisi a rămas fermă pe poziție. Cineva a

împins un bol nou în față, și era mâncare în el, dar Mama Pisi nu s-a apropiat de el, ci a rămas pe loc, așteptând. Îi simțeam tensiunea și știam că era gata să-o rupă la fugă, dacă el încerca să o prindă, așa cum făcuseră și ceilalți.

– Uite și niște apă. Ai pisoi? Pare că alăptezi. Ti-au luat puiuții? Îmi pare tare rău, pisi. O să dărâme ăstia casele astea și o să construască un complex de apartamente. Tu și familia ta nu puteți rămâne aici, bine?

În cele din urmă, bărbatul a plecat, iar pisicile adulte au continuat să mănânce. I-am adulmecat gura Mamei Pisi când s-a întors, dar când am vrut să o ling pe față, s-a ferit brusc.

Simțeam trecerea timpului după lumina schimbătoare care venea din ascunzătoare. Au mai venit niște pisici; câteva care locuisează cu noi înainte, și o femelă nouă, a cărei sosire a iscat o bătaie între masculi, pe care am urmărit-o cu foarte mult interes. Doi luptători rămăseseră prinși unul de altul atât de mult timp, încât singurul motiv pentru care știam că nu adormiseră era că micile lor cozi se mișcau repede, nu de fericire, ci de o tulburare foarte mare. După ce și-au dat drumul din prinsoare, s-au întins pe jos. Nasurile aproape că li s-au atins. Au emis unul către celălalt niște sunete care nu semănau deloc a sunete scoase de niște pisici. Într-o altă luptă, un mascul stătea întins și-l trosnea pe altul, care era în patru labe. Cel care stătea în picioare îl lovea ușor peste vârful capului pe cel culcat, iar acela răspundea zgâriindu-l repede.

De ce nu se ridicau iar în picioare și nu se atacau unul pe altul? Felul asta de-a se purta, pe lângă faptul că stresa toate animalele din culcuș, mi se mai părea și fără rost.

În afară de Mama Pisi, nu m-am apropiat deloc de ceilalți adulți, care se purtau de parcă nici măcar n-aș fi existat. Mă zbenguiam cu pisoi, ne hârjoneam, ne cățăram și ne fugăream toată ziua. Uneori mărâiam la ei, pentru că mă enerva felul lor de a se juca. Mi se părea ceva greșit în el, pur și simplu. Voiam să mă urc în spinările lor și să-i mușc ușor de gât, dar ei parcă nu se prindeau de jocul asta, și se lăsau moi când ii doboram sau când săream pe trupșoarele lor. Uneori îmi

acopereau botul cu corpurile lor încolăcite, sau mă loveau peste față cu gheruțele lor mici și ascuțite, sărind pe mine din toate părțile.

Noaptea simțeam lipsa mamei. Simțeam lipsa fraților mei. Îmi făcusem o familie, dar înțelegeam că pisicile erau diferite față de mine. Aveam o haită, dar era o haită de pisoi, ceea ce nu părea a fi în regulă. Mă simțeam neliniștită și nefericită, și uneori scoteam câte-un scheunat chinuit, iar Mama Pisi mă lingea, și mă simțeam un pic mai bine, dar lucrurile nu erau, pur și simplu, așa cum ar fi trebuit să fie.

Aproape în fiecare zi, bărbatul venea și aducea mâncare. Mama Pisi mă pedepsea plesnindu-mă repede peste nas când încercam să mă apropii de el, și am învățat repede regulile culcușului: nu trebuia să fim văzuți de oameni. Niciuna dintre celelalte feline nu părea a fi tentată să fie atinsă de oameni, dar eu îmi doream din ce în ce mai mult să fiu ținută în brațe de el și îmi era greu să țin seama de legile culcușului.

Când Mama Pisi a încetat să ne mai alăpteze, a trebuit să ne obișnuim să măncăm ce ne aducea bărbatul, adică bucătele delicioase de hrană uscată și, uneori, o carne umedă, ciudată. Imediat ce m-am obișnuit cu schimbarea, mi-a fost mult mai bine – fusesem atât de flămândă atât de mult timp, încât mi se părea o stare firească, dar, în clipa aceea, puteam să măñânc pe săturate și să lipăi cătă apă încăpea în mine. Consumam mult mai mult decât frații mei pisoi la un loc, și devenisem mult mai mare decât oricare dintre ei, dar nu erau impresionați de mărimea mea și refuzau cu hotărâre să se joace frumos, dându-mi cu ghearele pe la nas în continuare.

Am imitat-o pe Mama Pisi și ne-am îndepărtat de scobitură când o acopereau omul, dar îndrăzneam să stăm exact pe margine, simțind toate mirosurile îmbietoare de afară. Mama Pisi ieșea uneori noaptea, și simțeam că pisoi voiau să i se alăture. Pe mine mă atragea mai mult lumina zilei, dar țineam seama de Mama Pisi și știam că avea să pedepsească repede orice încercare de a mă aventura dincolo de limite.

Într-o zi, bărbatul, ale cărui mirosurile îmi erau deja la fel de cunoscute precum cele ale Mamei Pisi, a apărut chiar în fața găurii, scoțând sunete. Simțeam că erau și alții oameni cu el.